

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **Daňová s.r.o.**, IČ: 25320165, se sídlem Nedakonice 541, 687 38 Nedakonice, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, pracoviště Brno**, se sídlem Veveří 7, 602 00 Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 10. 2015, č. j. 47000/7923/15/47091/010/ŠM-80/2015/PVM1,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Výše označeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila platební výměr Okresní správy sociálního zabezpečení Uherské Hradiště (dále jen „správní orgán

prvního stupně“) ze dne 15. 7. 2015, č. 44/421/15/781, č. j. 47011/027656/15/010/ČA, sp. zn. KO/PV/44/15. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla žalobci uložena povinnost uhradit podle ust. § 4 a § 9 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon o pojistném na sociální zabezpečení“) dlužné pojistné ve výši 88.200 Kč a podle ust. § 20 téhož zákona penále z tohoto dlužného pojistného vypočtené k datu vyhotovení platebního výměru ve výši 13.810 Kč, celkem tedy 102.010 Kč.

[2] Žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí uvedla, že po provedeném šetření a prostudování předložené spisové dokumentace se ztotožnila se závěry správního orgánu prvního stupně, že oba jednatele žalobce v kontrolovaném období byli ve smyslu ust. § 5 písm. a) bodu 16. zákona o nemocenském pojištění při splnění podmínek stanovených v § 6 zákona účastni pojištění. Bylo zjištěno, že v období leden 2014 – únor 2015 zaměstnavatel neoznámil vznik účasti na nemocenském pojištění jednatelů společnosti Ing. L. Č. a Ing. M. Č., kterým vznikla účast na nemocenské pojištění v souvislosti s odměnou zúčtovanou a vyplacenou za činnost jednatele. Tím, že žalobce nezahrnul zúčtované příjmy jednatelů za kontrolované období leden 2014 – únor 2015 do úhrnu vyměřovacích základů pro odvod pojistného zaměstnance, potažmo i zaměstnavatele, vznikl nedoplatek na pojistném v celkové výši 102.010 Kč. Odkaz žalobce na důvodovou zprávu k zákonu č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“) a k zákonu č. 365/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 365/2011 Sb.“) z níž žalobce dovozoval úmysl zákonodárce nechat na volbě jednatele a společníka, zda budou dobrovolně účastni nemocenského pojištění, považovala žalovaná za irelevantní, neboť tato právní úprava se nevztahuje na kontrolované období let 2014 – 2015. K žalobcem předložené smlouvě o výkonu funkce jednatele žalovaná uvedla, že na smlouvu předloženou žalobcem nelze nahlížet tak, jak si účastníci přejí, tedy že pro účely sociálního zabezpečení jde o dohodu o provedení práce, protože jednatel společnosti s ručením omezeným se i přes odchýlný úmysl účastníků nachází v režimu ust. § 5 písm. a) bodu 16. zákona o nemocenském pojištění, a nikoli ust. § 5 písm. a) bodu 5 a ust. § 7a tohoto zákona. Podle žalované je vyloučeno, aby účastníci uzavřeli určitou smlouvu, jejíž režim je v předpisech veřejného práva jednoznačně definován, a zároveň ujednali, že pro účely aplikace daňových předpisů a předpisů sociálního zabezpečení představuje jejich úkon zcela jiné právní ujednání – nikoli obchodněprávní smlouvu o výkonu činnosti, ale pracovněprávní dohodu o provedení práce. Zdůraznila, že zákon o nemocenském pojištění a zákon o pojistném na sociální zabezpečení upravují pro své adresáty příkazy, od nichž se tito nemohou o své vůli odchýlit. Žalovaná konečně uvedla, že v současné době je ustálen právní názor, že funkci statutárního orgánu nelze vykonávat v pracovněprávním poměru (viz rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 4. 1993, sp. zn. 6 Cmo 108/1992, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 11. 1998, sp. zn. 21 Cdo 11/98, dostupný na www.nsoud.cz), s těmito názory soudů se žalovaná ztotožnila.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Ve včas podané žalobě žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalované i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a aby žalované byla uložena povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

[4] Předně namítal, že kontrolující osoba vyhodnotila předložené smlouvy o výkonu funkce v rozporu s ust. § 59 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) tak, že se nelze odchýlit od tohoto ustanovení. Ujednání v bodě 5 je ve smlouvě proto, aby bylo zřejmé, že pouze pro výpočet daní a odvodů se použije režim dle jiných právních předpisů. Má za to, že neplatnost právních jednání řeší zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“) a že okresní správě sociálního zabezpečení nepřísluší právo vstupovat do uzavřeného soukromoprávního vztahu, tento napadat a prohlašovat jeho neplatnost.

[5] S poukazem na důvodovou zprávu k zákonu o nemocenském pojištění, k části druhé, § 5, žalobce namítal, že z úmyslu zákonodárce jednoznačně vyplývá, že je na volbě jednatele a společníka, zda budou dobrovolně účastni nemocenského pojištění nebo nikoliv. Rovněž z důvodové zprávy k zákonu č. 365/2011 Sb., k č. XIV, bodů 1-13 vyplývá, že smyslem zákona je nechat na volbě jednatele a společníka, zda budou dobrovolně účastni nemocenského pojištění nebo nikoliv, a že proto bylo touto novelou přijato speciální ustanovení, které se týká dohod o provedení práce.

[6] Žalobce namítal, že žalovaná pominula preambuli ust. § 6 zákona č. 187/2006 Sb. a ust. § 7a odst. 1 téhož zákona, dle něhož jednatele nejsou účastni nemocenského pojištění. Žalovaná rovněž nesprávně vyhodnotila i ust. § 3 odst. 3 zákona o pojistném na sociální zabezpečení, protože nebyly současně splněny podmínky zde uvedené, tj. že dle zákona o nemocenském pojištění ani dle zákona o důchodovém pojištění nejsou jednatele poplatníky pojistného za předpokladu, že tyto zákony nestanoví jinak.

[7] Žalobce shrnul, že z jeho strany byly splněny následující podmínky: jednatele společnosti akceptovali názor zákonodárců a rozhodli se využít možnosti § 75 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce“) pro výkon činnosti dle smlouvy o výkonu funkce, jedná se o nepravdivou činnost, u níž by nemocenské pojištění neplnilo svůj účel, byla sjednána roční odměna 120.000 Kč, vyplácena v 12 měsíčních platbách po 10.000 Kč, nepravdivost práce je vystižena maximální délkou výkonu činnosti do ročního limitu 300 hodin, z předloženého mzdového listu vyplynulo, že jinou činností byl vykázán čtyřnásobně větší rozsah jiné pracovní činnosti, která v odměně překročila hranici 10.000 Kč a z níž byly zaměstnavatelem plněny povinnosti dle zákona o pojistném na sociálním zabezpečení.

III. Vyjádření žalované k žalobě

[8] Ve vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že v žalobě je uvedena obdobná právní argumentace, jakou žalobce uplatnil v odvolání proti platebnímu výměru, pro obsáhlost tedy v plném rozsahu odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Má za to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s platnou právní úpravou, žalovaná se řádně vypořádala se všemi námitkami uvedenými v odvolání a nesouhlasí proto s tvrzením žalobce, že napadené rozhodnutí je nezákonné.

[9] S ohledem na shora uvedené žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Ústní jednání

[10] Při ústním jednání dne 8. 11. 2017 žalobce odkázal zejména bod 9. žaloby; žalobce v tomto smyslu vycházel z logiky zákona a z toho, že funkce jednatelů pro něj obnášela méně než 25 hodin měsíčně, protože ji nechtěl podrobovat režimům příslušných veřejnoprávních plateb. Z hlediska smluvní autonomie upozornil na liberální režim zavedený občanským zákoníkem. Z pohledu smluvní volnosti nelze dle žalobce opomenout ani nálezný Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2016, sp. zn. I. ÚS 190/15; v těchto souvislostech je třeba věnovat pozornost zejména bodům 45, 47 a 55 předmětného nálezu.

[11] Žalovaná při ústním jednání odkázala pouze na žalobou napadené rozhodnutí a své vyjádření k žalobě.

V. Posouzení věci soudem

[9] Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[12] Mezi stranami není sporu o tom, že v období leden 2014 – únor 2015 žalobce neoznámil vznik účasti na nemocenském pojištění jednatelů společnosti Ing. L. Č. a Ing. M. Č. v souvislosti s odměnou zúčtovanou a vyplacenou jim za činnost jednatelů, a že z této odměny neodvedl pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti; spornou otázkou však zůstává, zda k tomuto byl žalobce povinen. Zatímco žalobce trvá na tom, že jednatelé se nacházeli v režimu ust. § 5 písm. a) bodu 5 a ust. § 7a zákona o nemocenském pojištění, na základě čehož nebyli účastni na pojištění a žalobci nevznikla povinnost z odměn jednatelů odvádět pojistné, žalovaná má naproti tomu za to, že jednatelé žalobce se i přes jejich odchylný úmysl nacházeli v režimu ust. § 5 písm. a) bodu 16 zákona o nemocenském pojištění, dle něhož byli účastni pojištění.

[13] Podle ust. § 5 písm. a) zákona o nemocenském pojištění jsou pojištění při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně (§ 6) účastni zaměstnanci uvedení pod body 1 – 22, a to v době zaměstnání, pokud jim v souvislosti se zaměstnáním plynou nebo by mohly plynout příjmy ze závislé činnosti, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmu podle zvláštního právního předpisu a nejsou od této daně osvobozeny.

[14] Podle bodu 16 citovaného ustanovení jsou účastni pojištění společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, a ředitelé obecně prospěšné společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci.

[15] Podle bodu 5 téhož ustanovení jsou účastni pojištění zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti a zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce.

[16] Podle ust. § 6 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění jsou zaměstnanci „*účastni pojištění, jestliže*

a) vykonávají zaměstnání

1. na území České republiky; za výkon zaměstnání na území České republiky se považuje i přechodný výkon práce mimo území České republiky, je-li místo výkonu práce trvale v České republice, nebo

2. v cizině pro zaměstnavatele se sídlem na území České republiky, pokud místo výkonu práce je trvale v cizině a nejsou povinně účastni důchodového pojištění podle předpisů státu, ve kterém trvale vykonávají zaměstnání, a mají trvalý pobyt na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie, a

b) sjednaná částka započitatelného příjmu z tohoto zaměstnání za kalendářní měsíc činí aspoň částku rozhodnou pro účast na pojištění (dále jen "rozhodný příjem")."

[17] Podle druhého odstavce téhož ustanovení činí rozhodný příjem 2 500 Kč.

[18] Podle ust. § 7a odst. 1 zákona o nemocenském pojištění „[z]aměstnanci činní na základě dohody o provedení práce jsou účastni pojištění, jestliže splňují podmínku uvedenou v § 6 odst. 1 písm. a) a byl jim zúčtován započitatelný příjem v částce vyšší než 10 000 Kč“.

[19] Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce uzavřel na rok 2014 a 2015 s jednatelem společnosti Ing. L. Č. a Ing. M. Č. „Smlouvu o výkonu funkce jednatele“ podle ust. § 59 zákona o obchodních korporacích, v níž bylo v bodě 5. (Odměňování jednatele) uvedeno, že „pro účely výpočtu odměny, daní a jiných povinných odvodů podle jiných právních předpisů se tato smlouva považuje za dohodu o provedení práce ve smyslu ustanovení § 75 zákoníku práce“.

[20] Soud má stejně jako žalovaná za to, že na žalobcem předloženou smlouvu nelze nahlížet tak, jak žalobce očekával, a že není možné ji pro účely výpočtu daní a jiných povinných odvodů (mimo jiné tedy i pro účely výpočtu odvodů na sociální zabezpečení) považovat za dohodu o provedení práce ve smyslu ust. § 75 zákoníku práce.

[21] Předně se soud neztotožnil s námitkou, že správní orgány předloženou smlouvu vyhodnotily v rozporu s ust. § 59 odst. 1 zákona o obchodních korporacích tak, že se od tohoto ustanovení nelze odchýlit. Z ust. § 59 odst. 1 zákona o obchodních korporacích („Práva a povinnosti mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu se řídí přiměřeně ustanoveními občanského zákoníku o příkazu, ledaže ze smlouvy o výkonu funkce, byla-li uzavřena, nebo z tohoto zákona plyne něco jiného. Ustanovení občanského zákoníku o správě cizího majetku se nepoužijí.“) vyplývá, že na práva a povinnosti mezi společností a členem jejího orgánu se subsidiárně použijí ustanovení občanského zákoníku o příkazu. Strany si mohou určitá vzájemná práva a povinnosti upravit odchýlně a tím subsidiární aplikaci ustanovení o příkazu vyloučit, musí se však pohybovat v mezích kogentních ustanovení zákona o obchodních korporacích, popř. kogentních ustanovení občanského zákoníku. Žalobci lze přisvědčit v tom, že od ust. § 59 odst. 1 zákona o obchodních korporacích se lze při uzavírání smlouvy o výkonu funkce odchýlit při úpravě vzájemných práv a povinností mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu, o tento případ však v dané věci nešlo. Z předložené smlouvy nevyplývá, že by smluvní strany jakkoli upravovaly vzájemná práva a povinnosti rozdílně oproti ust. § 59 zákona o obchodních korporacích, ale úmyslem jejich ujednání v bodě 5. smlouvy bylo pouze vytvořit jakousi fikci, aby správní orgány práce pro účely výpočtu odměny, daní a jiných odvodů na uzavřenou smlouvu nahlížely jako na dohodu

o provedení práce. Takovéto ujednání však není možné, jelikož soukromoprávní subjekty mohou ve smlouvách stanovit pouze práva a povinnosti mezi nimi, nikoli upravovat vztahy mezi stranami smlouvy a orgány veřejné moci. Zákon o nemocenském pojištění i zákon o pojistném na sociální zabezpečení jsou veřejnoprávními normami, od nichž se v soukromoprávních vztazích odchýlit nelze. Z ujednání uvedeného ve smlouvě o výkonu funkce vyplývá, že jeho jediným cílem bylo obejít povinné odvody podle zákona o nemocenském pojištění, takový postup je však nepřijatelný.

[22] Z ust. § 5 písm. a) bodu 16 zákona o nemocenském pojištění jednoznačně vyplývá, že společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným jsou účastni pojištění, jestliže pro společnost vykonávají práci mimo pracovněprávní vztah. V daném případě nebylo pochyb o tom, že jednatelé vykonávali pro žalobce činnost v rámci smlouvy o výkonu funkce v režimu zákona o obchodních korporacích, tj. mimo pracovněprávní vztah. I přes odchýlný úmysl účastníků se tedy jednatelé žalobce nacházeli v režimu právě tohoto ustanovení, a nikoli v režimu ust. § 5 písm. a) bodu 5, resp. § 7a téhož zákona dopadajících na zaměstnance činné na základě dohody o provedení práce. I v případě, že by se smluvní strany rozhodly smlouvu o výkonu funkce v rozsahu, v jakém to neodporuje donucujícím ustanovením zákona o obchodních korporacích, podrobit režimu zákoníku práce (což z předložené smlouvy nevyplývá, protože smluvní strany neuvedly, že jejich záměrem je podrobit otázku odměňování režimu zákoníku práce), stále by se jednalo o smlouvu o výkonu funkce podle zákona o obchodních korporacích, tedy o smlouvu obchodněprávní, nikoli pracovněprávní, a jednatelé by i v tomto případě spadali pod režim ust. § 5 písm. a) bodu 16 zákona o nemocenském pojištění.

[23] Správní orgány tedy nepochybily, pokud dospěly k závěru, že jednatelé žalobce byli v daném případě účastni nemocenského pojištění ve smyslu ust. § 6 zákona o nemocenském pojištění, a že byli poplatníky pojistného na důchodové pojištění ve smyslu ust. § 3 odst. 3 zákona o pojistném na sociální zabezpečení.

[24] Nad rámec uvedeného lze konstatovat, že jiná situace by hypoteticky mohla nastat v případě, že by byl výkon funkce jednatele podřízen zákoníku práce jako celek. Žalovaná k této otázce v napadeném rozhodnutí uvedla, že v současné době je ustálen právní názor, že funkci statutárního orgánu, resp. člena statutárního orgánu nelze vykonávat v pracovněprávním vztahu, přitom odkázala na konstantní judikaturu Vrchního soudu v Praze (rozhodnutí ze dne 21. 4. 1993, sp. zn. 6 Cdo 108/92) a Nejvyššího soudu (rozsudek ze dne 17. 11. 1998, sp. zn. 21 Cdo 11/98). Podle této judikatury nesmí člen statutárního orgánu obchodní korporace vykonávat činnost, která přísluší statutárnímu orgánu, v pracovněprávním vztahu. Pracovní či jiná smlouva uzavřená v pracovněprávních vztazích s takovou osobou na tuto činnost je dle Nejvyššího soudu neplatná. Zákaz, aby člen statutárního orgánu vykonával činnost, která přísluší statutárnímu orgánu, v pracovněprávním vztahu, se podle Nejvyššího soudu opírá o dva důvody: (1) tato činnost není upravena zákoníkem práce a (2) výkon takové činnosti v pracovněprávním vztahu odporuje povaze obchodních korporací. Soudu je známo, že žalovanou citovaná judikatura byla částečně prolomena nálezem Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2016, sp. zn. I. ÚS 190/15, dostupným na <http://nalus.usoud.cz>, jehož právní věta zní: „Pokud chtějí obecné soudy dovozovat zákaz soukromého jednání, který není výslovně stanoven zákony, musí pro takový závěr předložit velmi přesvědčivé argumenty, protože jde o soudcovské dotváření práva proti zájmům soukromých osob. Takové soudcovské dotváření

práva je nutné podrobit obzvláště přísnému ústavnímu přezkumu, neboť tímto postupem obecných soudů mohou být porušena nejen základní práva stěžovatele (a to zejména subjektivní právo stěžovatele na svobodné jednání v zákonných mezích ve smyslu čl. 2 odst. 3 Listiny a zásada pacta sunt servanda plynoucí z čl. 1 odst. 1 Ústavy), ale i princip dělby moci, který je nedílnou součástí principu právního státu ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ústavy.“ Ústavní soud sice tímto nálezem zcela nevyloučil možnost, že předmětná ustálená judikatura obecných soudů i nadále ob stojí a že se podaří nalézt takovou argumentaci, která bude ústavně konformní, spíše však lze v budoucnu očekávat revizi dosavadních judikатурních závěrů. Judikatura, na kterou odkazovala v napadeném rozhodnutí žalovaná, by tedy bez bližšího zdůvodnění neobstála. Jelikož však v daném případě o situaci, kdy by byl výkon funkce jednatele podřízen zákoníku práce jako celek, nešlo, soud nepovažuje za podstatné se touto otázkou blíže zabývat. Stejně tak se soud domnívá, že předmětný nálezn Ústavního soudu, který se týká zejména smluvní autonomie soukromých subjektů v soukromoprávních vztazích, nemůže sloužit jako legitimizace možnosti vyvázat se soukromoprávním jednáním z dosahu veřejnoprávních povinností, resp. povinností kogentně stanovených předpisy veřejného práva.

[25] Argumentaci žalobce, že okresní správě sociálního zabezpečení nepřísluší právo vstupovat do soukromoprávního vztahu a prohlašovat jeho neplatnost, lze přisvědčit, není však zřejmé, jak tato dopadá na projednávanou věc. Z napadených rozhodnutí nevyplývá, že by správní orgány prohlašovaly neplatnost uzavřené smlouvy o výkonu funkce, naopak je zjevné, že s uzavřenou smlouvou nakládaly jako s platnou. Pokud žalovaná konstatovala, že zákon o nemocenském pojištění a zákon o pojistném na sociální zabezpečení ustanovují pro své adresáty veřejnoprávní povinnosti, od nichž se adresáti nemohou o své vůli odchýlit, toto tvrzení nelze považovat na „vstupování do soukromoprávních vztahů“.

[26] Neobstojí ani argumentace vycházející z údajného úmyslu zákonodárce vyjádřeného v důvodové zprávě k zákonu č. 187/2006 Sb. Zákon č. 187/2006 Sb. nabyl účinnosti dne 1. 1. 2009 a rozhodným obdobím, za které jednatele žalobce nebyli přihlášení k účasti na pojištění, a z jejich odměn nebylo žalobcem odváděno pojistné, je období leden 2014 – únor 2015, přičemž v mezidobí došlo ohledně vymezení okruhu pojištěných osob ve vztahu ke společníkům a jednatelům společnosti s ručením omezeným k zásadním změnám. Zatímco v právní úpravě účinné od roku 2009 společníci a jednatele nebyli zařazeni do okruhu pojištěných osob vymezených v ust. § 5 zákona o nemocenském pojištění, v právní úpravě účinné v letech 2014 a 2015 (konkrétně od 1. 1. 2012) naopak zařazeni byli. Nelze argumentovat úmyslem zákonodárce vztahujícím se k právní úpravě, u níž došlo v mezidobí ke změně.

[27] Co se týče odkazu na důvodovou zprávu k zákonu č. 365/2011 Sb., je třeba zdůraznit, že zákon č. 365/2011 Sb. představuje novelu zákona o nemocenském pojištění, kterou bylo do zákona vloženo ustanovení § 7a týkající se pojištění zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce. Z textu zákona, ani z textu důvodové zprávy k němu však nelze dovodit, že by se toto ustanovení jakkoli vztahovalo k činnosti jednatelů či společníků společnosti s ručením omezeným, argumentace žalobce se proto s textem důvodové zprávy naprosto míjí.

[28] Společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným se však týkala novelizace zákona o nemocenském pojištění provedená zákonem č. 470/2011 Sb., kterým se mění zákon

č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „zákon č. 470/2011 Sb.“) na základě které byl mimo jiné do ust. § 5 zákona vymezujícího okruh pojištěných osob vložen bod 16. („*společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, a ředitelé obecně prospěšné společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni*“). Z důvodové zprávy k zákonu č. 470/2011 Sb. (sněmovní tisk 441/0 dostupný v digitálním repozitáři Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=441&CT1=0>) nejen že nevyplývá, že by smyslem zákona bylo nechat na volbě jednatele a společníka, zda budou dobrovolně účastni nemocenského pojištění nebo nikoliv, ale výslovně je zde naopak uvedeno, že „*současná úprava vytváří nerovné postavení výdělečně činných osob, z nichž některé nejsou pojištěny ani nemocensky a ani důchodově (např. členové kolektivních orgánů právnických osob) a některé jsou pojištěny jen důchodově (např. společníci a jednatelé s.r.o.)* Sjednucuje se proto okruh nemocensky a důchodově pojištěných osob a nově se do tohoto okruhu pojištěných osob zařazují též další fyzické osoby, jejichž příjmy jsou podle zákona o daních z příjmů považovány za příjmy ze závislé činnosti. Těmito dalšími osobami jsou likvidátoři, prokuristé, členové kolektivních orgánů právnických osob, ředitelé obecně prospěšné společnosti a vedoucí organizačních složek zahraničních právnických osob, které jsou v České republice zapsány v obchodním rejstříku. U členů družstev se již nebudou rozlišovat dvě kategorie v návaznosti na to, zda podmínkou členství je jejich pracovní vztah k družstvu.“

[29] Od nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. od 1. 1. 2012) tedy jsou společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným vykonávající práci mimo pracovněprávní vztah zařazeni do okruhu pojištěných osob v ust. § 5 zákona o nemocenském pojištění, od tohoto pravidla se přitom nelze dobrovolně odchýlit.

[30] Neobstojí ani argumentace žalobce, že jednatelé vykonávali pro žalobce ještě jinou činnost, z níž byly žalobcem plněny povinnosti podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení, jelikož tato skutečnost nemá na posouzení projednávané věci žádný vliv.

VI. Závěr a náklady řízení

[31] Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.

[32] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročež mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 8. listopadu 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu